

ENERGI I SKÖVDE

- NYHETER OCH INFORMATION FRÅN SKÖVDE ENERGI - NOVEMBER 2023 -

1 DECEMBER

EMMA
lyser upp
staden

SPARTIPS

i vintertider

Så installerar du
SOLCELLER

VANLIGA FRÅGOR OM
EL & ELNÄT

Skövde Energi
LEVERERAR!

FASTIGHETER
som håller i längden

Mias tankar om

INREDNING

Första steget mot **MINUSUTSLÄPP**

FRAMTIDEN ÄR LJUS

Höstmörkret är på ingång och vi på Skövde Energi vill lysa upp din tillvaro med ett nytt nummer av vår kundtidning. Välkommen att läsa!

UNDER ÅRET HAR DET HÄNT MYCKET spännande som vi berättar om i den här tidningen. Du kan exempelvis läsa om hur Skaraborgs allra första laddstation för tunga fordon har tagit form och om det verkligen kan bli möjligt att fånga in koldioxid från våra anläggningar. Vi har också hälsat på hos fastighetsbolaget Västerhuset, som jobbar hårt med hållbarhetsfrågorna, och hos vår privatkund Mia Sahlberg som bjudit in oss till sin vardag.

HÄR PÅ SKÖVDE ENERGI har vi också format en ny värdegrund under året. Med värdeorden Till-sammans, Hjärta, Ansvar och Nyttänkande som grund för vårt

arbete, vill vi fortsätta att förbättra oss för ditt och dina medkunders bästa. Du är viktig för oss!

KLIMATFRÅGAN FORTSÄTTER att vara i fokus hos oss på Skövde Energi. Just nu tas många spännande initiativ på klimatområdet, både här hemma och i vår omvärld. Så även om höstmörkret nu faller ser vi många anledningar till att se ljus på framtiden.

Med omtanke från alla oss på Skövde Energi!

Låga priser i Skövde!

Skövde Energi fortsätter att ha bland de lägsta fjärrvärmepriserna i Sverige. Det visar den så kallade Nils Holgersson-rapporten, som varje år jämför vad bland annat fjärrvärme, elnät och avfallshantering kostar för jämförbara hushåll i Sveriges kommuner.

I den senaste mätningen kommer Skövde Energi på nioende plats av alla fjärrvärmebolag i landet.

– I dagens läge är det en stor utmaning att hålla nere kostnaderna för vår fjärrvärmeproduktion. Den fina placeringen är ett kvitto på att vi lyckats med detta, säger Skövde Energis vd Sammy Tanhua om det fina resultatet.

När det gäller priset på elnät är Skövde Energi det tionde billigaste bolaget i Sverige.

Vårt nyhetsbrev

Senaste informationen från oss får du i vårt nyhetsbrev. Anmäl dig via qr-koden.

Läs det här!

DAGS FÖR SOLCELLER?

Om du vill installera solceller på din fastighet är det bra att tänka efter före. Så här gör du:

1 Var ute i god tid! Ibland krävs åtgärder som gör att installationen drar ut på tiden.

2 Kontakta alltid en auktoriserad elinstallatör. Elinstallatören skickar in en så kallad föransökan till oss på Skövde Energi. Tänk på att anslutningspunkten ska väljas i samråd med oss.

3 Om det inte finns några hinder för installationen, godkänner vi föransökan och meddelar elinstallatören vilka villkor som gäller för elanslutningen. Ibland krävs särskilda tillstånd eller en utbyggnad/förstärkning av nätet.

4 Elinstallatören genomför installationen enligt Skövde Energis riktlinjer.

5 När installationen är klar skickar elinstallatören en så kallad färdigförklarad anmälan till oss.

6 Vi på Skövde Energi besiktigar anläggningen. Observera att den inte får användas innan den är besiktigad. Detta är för både din och vår säkerhet.

7 När du har fått ett intyg från oss är det fritt fram att börja använda anläggningen. Intyget brukar komma inom två veckor från det att anläggningen blivit godkänd.

STÖD TILL BOLLSKOJ

Skövdes föreningsliv är viktigt för oss på Skövde Energi. Därför stöttar vi flera föreningar och evenemang.

I somras var vi med när Våmbs IF anordnade fotbollsläget Summer Camp för barn mellan 8 och 13 år. Det var en intensiv och händelserik vecka, där deltagarna fick lära sig mer om fotboll genom att träna, leka och bygga laganda.

”Stödet från Skövde Energi betyder att fler barn får möjlighet att delta på läget – även barn som normalt inte har den chansen. Dessutom bidrar det till att utveckla våra fantastiska unga ledare, vilket är ett av målen med Summer Camp”, säger ledarna.

Vi på Skövde Energi tackar för att vi får möjlighet att bidra!

HÅLL KOLL I NYA APPEN

Nu lanserar vi på Skövde Energi en egen app. Där kan du som är kund hos oss enkelt hålla koll på din el- och fjärrvärmeförbrukning.

Du kan också komma i kontakt med oss, få svar på dina frågor samt få information vid avbrott på el och fjärrvärme.

Appen är för privatpersoner och du loggar in med ditt bank-ID. För att ladda ned appen, sök på ”Skövde Energi” i exempelvis App Store eller Google Play.

Vi utvecklar appen löpande och vill gärna ha din hjälp att göra den ännu bättre! Lämna din feedback direkt i appen.

Nya vid rodret

Tidigare i år fick Skövde Energi en ny styrelse. Styrelsen tillsätts av kommunfullmäktige i Skövde kommun och består av följande personer:

Katarina Jonsson (ordförande), Elisabeth Fierro Fredriksson (vice ordförande), Patrik Veithoefer, John Poulsen, Lars Wigh, Kay Henningsson, Lennart Richardsson samt arbetstagarrepresentanterna Maria Karlsson och Cato Andersson.

Energirik festival

I september firade Volvo jubileum och invigning med att bjuda in till stor festival. Skövde Energi var självklart med som en av många aktörer, och fick många frågor från nyfikna besökare. Kanske var du en av dem som vi träffade?

Sms vid avbrott

Nu kan du få information om driftstörningar i el- eller fjärrvärmenätet direkt i din telefon. Informationen skickas som sms så fort ett större avbrott inträffar. Om din telefon är skriven på den adress du vill ha informationen, behöver du inte göra något – då ansluts ditt nummer till tjänsten automatiskt. Om du däremot vill koppla SMS-tjänsten till din jobbtelefon, eller få meddelande om vad som händer i sommarstugan, behöver du registrera dig på vår hemsida. Skanna QR-koden här ovan och registrera dig. Information om akuta och planerade avbrott läggs också alltid ut på hemsidan.

Håll dig varm i vinter

Vill du ha en driftsäker, trygg och hållbar lösning för din uppvärmning? Då kan fjärrvärme vara rätt för dig. Fjärrvärme är en prisvärd och bekväm uppvärmningsmetod som tar vara på energi som annars skulle gå förlorad. Med fjärrvärme får du en stabil prisbild och minimala underhållsbehov. Om du redan idag har ett vattenburet värmesystem är det dessutom relativt billigt och enkelt att installera.

Kontakta vår kundservice så får du veta om det går att dra in fjärrvärme hos just dig.

Välkommen!

Tack för dina synpunkter!

Mycket väl godkänt i kundnöjdhet. Det blev resultatet i Skövde Energis senaste kundundersökning. Men fortfarande finns det områden att jobba vidare med.

Skövde Energi genomför med jämna mellanrum en enkätundersökning bland sina kunder. Undersökningen görs av en oberoende aktör och kunderna som tillfrågas är slumpmässigt utvalda. Den består av ett antal flervalsfrågor där kunden kan ranka hur nöjd hen är, och det finns också möjlighet att lämna kommentarer i fritext.

– Enkäten är ett viktigt verktyg för oss. Den hjälper oss att se vad vi gör bra och vad vi behöver bli bättre på, säger Åsa Holmqvist Ekman, kommunikationschef på Skövde Energi.

GODA OMDÖMEN

Den senaste undersökningen genomfördes under mars och april i år – och resultatet gör Åsa och hennes kollegor både stolta och tacksamma. Även i år hamnar Skövde Energis index nämligen inom spannet för Mycket väl godkänd, vilket är det högsta betyget man kan få.

Allra bäst resultat får bolaget kring frågor om leveranssäkerhet, förtroende, bemötande, kompetens och tillgänglighet.

– Det är väldigt roligt att vi har lyckats bibehålla de goda resultaten även i utmanande tider med energikris och annat, säger Åsa.

KAN BLI BÄTTRE

Men de fina omdömena betyder inte att bolaget slår sig till ro.

– Det viktigaste med undersökningen är att få syn på vad vi behöver jobba vidare med, menar Åsa.

Att bli mer synliga för sina kunder och jobba ännu mer med kommunikation och återkoppling är två exempel på områden där man vill fortsätta att förbättra sig. En utveckling av hemsidan har redan skett och dessutom har bolaget just lanserat en ny app som du kan läsa mer om i den här tidningen.

– Vi vill tacka alla som har bidragit med sina åsikter och synpunkter i undersökningen. Era svar är väldigt värdefulla för oss, säger Åsa.

Åsa Holmqvist Ekman

SPARTIPS I VINTER

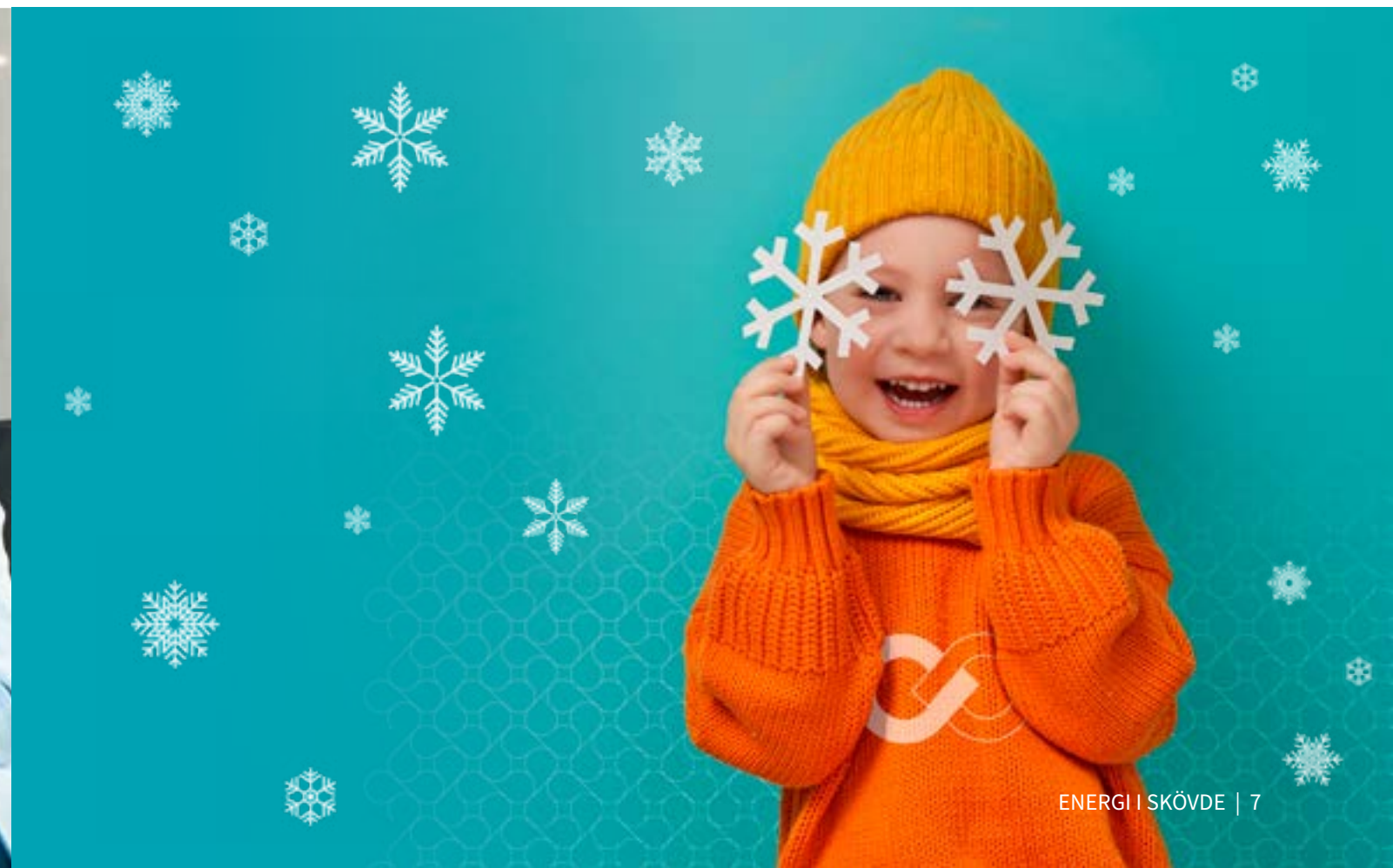
3 för värme och 3 för effekt

När utetemperaturen kryper nedåt finns det all anledning att se över sin fjärrvärmeförbrukning. Här är de tre bästa tipsen för att hålla nere kostnaderna:

- 1** Minska din varmvattenförbrukning. Kortare duschar sparar en hel del!
- 2** Sänk innetemperaturen ett snäpp. Med raggsockar och en extra tröja märker du ingen skillnad.
- 3** Vädra klokt. En kort stund med tvärdrag är bättre än att ha fönstret öppet på glänt hela dagen.

Genom att sprida ut din elanvändning över dygnet håller du nere din effekttopp. Här är de tre bästa tipsen för att lyckas:

- 1** Ta reda på vilka apparater som kräver mest energi i ditt hem, och se till att du inte använder dessa samtidigt. Elburen golvvärme, värmefläktar och torktumlare är sådana exempel.
- 2** Se över vilken del av din elförbrukning som du kan förlägga till sena kvällar eller nätter. Ju mer du sprider ut din elanvändning desto bättre.
- 3** Använd timer för att göra det lättare att sprida ut elanvändningen över dygnet.

FLERA ORSAKER BAKOM HÖJDA PRISER

Varifrån kommer fjärrvärmen? Och varför pratas det så mycket om fjärrvärmepriser nuförtiden? Henric Carlsson vet. Han har jobbat med biobränsle de senaste 20 åren.

En stor del av det bränsle som omvandlas till fjärrvärme i Skövde Energis anläggningar är biobränsle – det vill säga restprodukter som blir över vid skogsavverkning.

Carlsson & Persson Skogstjänst AB är ett av de företag som levererar biobränsle till Skövde Energi. Företaget har sin bas i Åsarp utanför Falköping, men verkar och levererar över hela Skaraborg.

LOKAL LEVERANTÖR

Bakom företaget står de två kompisarna Henric Carlsson och Henrik Persson. Efter att ha gått naturbruksgymnasiet på Sparresäter och jobbat några år startade de för drygt 20 år sedan eget tillsammans.

– Vi skulle absolut inte ha några anställda. Nu är vi ett trettiotal personer, berättar vd:n Henric Carlsson.

Till skillnad från många andra skogsaktörer ser företaget biobränslet som sitt absoluta huvudfokus.

– Vi avverkar åt skogsägare, och säljer timret och massaveden till sågverk respektive pappersbruk. Samtidigt köper vi tillbaka deras spill som fungerar som biobränsle – och så tar vi förstås vara på grenar, toppar och bark som blivit över när vi avverkat, förklarar Henric.

KRIG OCH ELBRIST

Restprodukterna flisas och lagras i stora limpor, som sedan säljs till fjärrvärmeverk runtom i Skaraborg.

– Skaraborg har få träindustrier men desto fler fjärrvärmepannor, konstaterar Henric.

Den senaste tiden har priset på biobränsle skjutit i höjden. Bakom utvecklingen finns flera orsaker.

– När det blev brist på el blev värmeverken i Sverige tvungna att elda biobränsle för fullt för att kunna försörja landet med el. Det ledde till en enorm efterfrågan, säger han och fortsätter:

– När Ryssland sedan startade krig i Ukraina förvärrades situationen ännu mer. Sverige importerade mycket skogsråvara från Ryssland, men de leveranserna klipptes av på bara några dagar. Bristen ledde till att man även tvingades flisa och elda massaved, som har ett högre pris.

FRAMTIDSTRO

De dramatiska kostnadsökningarna påverkar förstås i alla led; i rutan här intill kan du läsa om hur det påverkar Skövde Energi och dig som fjärrvärmekund. Henric säger att utvecklingen är dålig för alla parter. Men som leverantör tjänar ni väl också på prisökningen?

– Nja, inte alls i den grad som många tror. Våra kostnader för råvaran har ju också skjutit i höjden, och dessutom har vi i många fall fått betalt enligt avtal som skrevs innan priserna gick upp. Så det är tufft även för oss.

Vad kan man göra åt utvecklingen?

– Vi skulle kunna ta ut mycket mer biobränsle ur den svenska skogen än vi gör i dag. Det kräver utbildning och ny teknik, men det finns all anledning att göra det.

PRISUTVECKLINGEN

40 procent av bränslet i Skövde Energis fjärrvärmeanläggningar består av biobränsle. Det mesta av bränslet består av flis. Detta eldas framför allt under årets kalla månader.

Sedan hösten 2022 har priset på flis höjts med upp till 60 procent. Samtidigt har inflationen även drivit upp priserna på andra ämnen som behövs för att producera fjärrvärme. Det har fått Skövde Energis produktionskostnader att öka rejält.

– Vi lägger väldigt mycket tid och kraft på att hålla nere våra kostnader, samtidigt som vi också måste utveckla vår process, säger Camilla Hansen, som är bolagets affärsområdeschef för kraft och värme.

– Vårt mål är att fjärrvärmen alltid ska vara det mest prisvärda uppvärmningsalternativet i Skövde, tillägger Camilla.

VANLIGA FRÅGOR OM EL & ELNÄT

VAD BESTÅR EGENTLIGEN MIN ELNÄTSKOSTNAD AV?

Att ha tillgång till el är en självklarhet för de flesta av oss. Men när fakturan kommer undrar du kanske vad du betalar för? Här svarar vi på några vanliga funderingar. Vad består min elnätskostnad av?

Om du är elnätskund hos Skövde Energi består din elnätskostnad av tre delar: en fast årsavgift, en elöverföringsavgift och en effektagift. Här förklarar vi dem närmare:

Din fasta avgift baseras på hur stor din så kallade säkring är. Ju större säkring desto högre avgift.

Din elöverföringsavgift är rörlig och beror på hur mycket el som transporteras hem till dig. Under så kallad höglasttid är avgiften något högre än annars.

Din effektagift är också rörlig, och styrs av hur mycket el du använder som mest under en timme när det är höglasttid.

Observera: Förutom dessa avgifter tillkommer också skatt, moms och andra myndighetsavgifter. De finns med på din elnätsfaktura men tillfaller inte Skövde Energi, utan går direkt vidare till bland annat statliga myndigheter.

VILL DU VETA MER
om effekt, hög- och låglasttid?
Skanna koden och
läs mer här >>

HUR ÄR ELNÄTET I SVERIGE UPPBYGGGT?

Sveriges elnät är uppbyggt i tre nivåer. Det nationella transmissionsnätet ägs av staten och fungerar som vårt stamnät. Från dessa finns förgreningar på regional och lokal nivå.

För att tillgodose samhällets behov av el behöver alla delar av elnätet underhållas, förnyas, förstärkas och förändras löpande. Detta är extra viktigt med tanke på den pågående energiomställningen och elektrifieringen.

Genom den elnätsavgift som du betalar till Skövde Energi är du också med och finansierar stamnätet och regionnätet. Dessutom betalar de lokala och regionala elnätsbolagen, till exempel Skövde Energi, en abonnemangsavgift till det statliga nätet.

VAD ÄR SKILLNADEN PÅ ELNÄT OCH ELHANDEL?

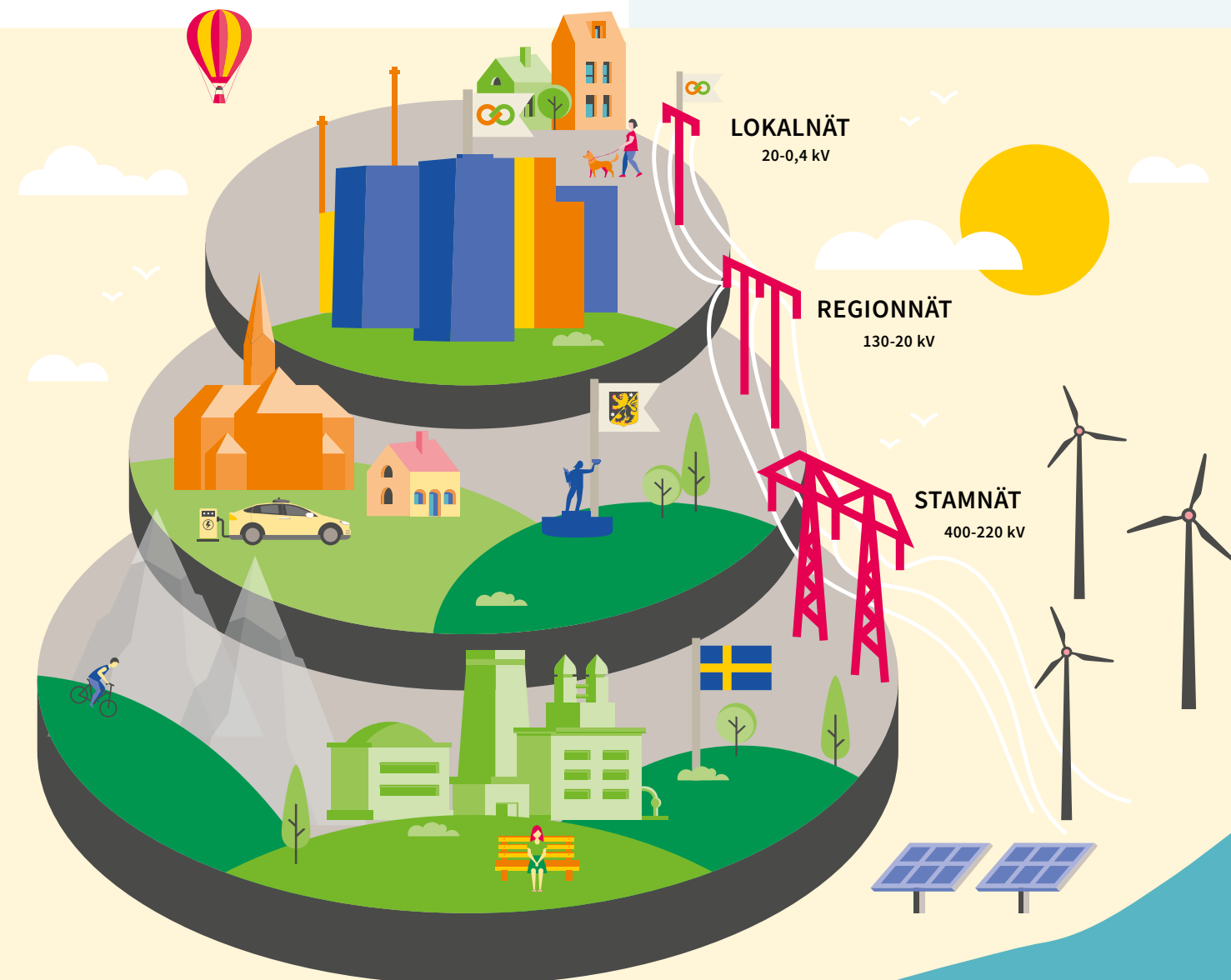
De flesta av oss får två olika fakturor som båda har med våra elkostnader att göra. Det beror på att man skiljer på elnät och elhandel.

Elnätet är, enkelt uttryckt, ledningarna som transporterar elen hem till dig. Elhandeln däremot, handlar om din elförbrukning. För att kunna få el hem till dig behöver du ha två avtal: ett med ditt elnätsföretag och ett med ett **elhandelsföretag**. Vilket elnätsföretag du har bestäms av var du bor. När det gäller elhandeln, däremot, bestämmer du själv vilken aktör du vill handla från.

PÅVERKAS ELNÄTSAVGIFTEN AV ELPRISET?

Den senaste tiden har elhandelspriserna i Europa varit höga. Det påverkar även kostnaderna för elnätet i Sverige och Skövde.

Anledningen stavas nätförluster. När elen transporteras genom nätet, går en del av elen nämligen förlorad som värme. För att ändå kunna leverera den mängd el som vi har lovat, måste vi som elnätsbolag därför köpa extra el. När elpriserna stiger höjs även kostnaden för våra nätförluster. Därför blir även dina elnätskostnader något dyrare när elpriset går upp.

FÖRSTA STEGET MOT MINUSUTSLÄPP

Går det att avskilja koldioxid från våra produktionsanläggningar och lagra den för all framtid? En förstudie svarar ”ja” på den frågan. Men mycket återstår innan det kan bli verklighet.

För Skövde Energi är klimatet och de globala målen en minst sagt central fråga. Bolaget har satt upp ett tufft mål om att vara klimatpositivt år 2030.

– För att klara det behöver vi kunna producera energi med minusutsläpp och skapa fler kolsänkor i samhället, säger miljöingenjör Amanda Lidström.

NATIONELL SATSNING

Bolaget har därför genomfört en förstudie för att undersöka om det går att avskilja och lagra den koldioxid som frigörs när avfall och biobränsle energiåtervinns i bolagets anläggningar. Förstudien har genomförts tillsammans med forumet Klimpo, och Energimyndigheten har

bidragit till finansieringen. Tekniken kallas BECCS* och är ett av flera verktyg som Sverige nu satsar på för att nå klimatmålen.

– Liknande projekt görs på många håll i landet, men alla har olika förutsättningar och det finns inga färdiga lösningar. Därför går det inte att kopiera varandra, säger Amanda.

MÅNGA UTMANINGAR

Förstudien visar att det är fullt möjligt att komplettera bolagets nuvarande pannor med en anläggning som skiljer ut koldioxiden från övriga gaser. Det går också att transportera den vidare till en permanent lagringsplats.

Men fortfarande finns mycket kvar att utreda:

– Den kanske största utmaningen är finansieringen – att hitta en affärsmodell som gör att en så stor investering kan bära sina kostnader. Det är en miljardinvestering det handlar om, säger Amanda.

STORT INTRESSE

Intresset för tekniken är dock stort, inte minst från större bolag som vill minska sina klimatavtryck. Det visar en marknadsanalys som Skövde Energi gjort i samband med förstudien.

– Många vill bli klimatneutrala, så det finns absolut en marknad, säger Amanda.

**BECCS står för Bio Energy with Carbon Capture and Storage.*

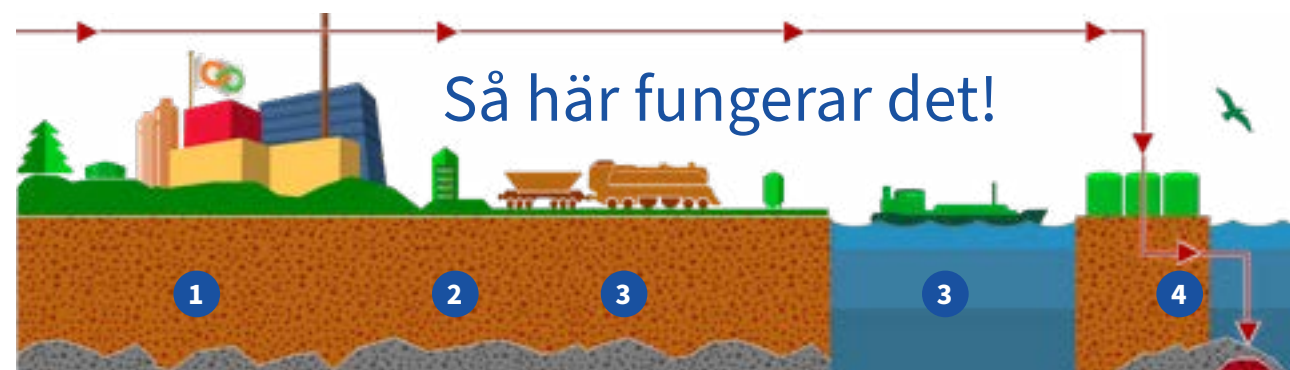

Amanda Lidström

Vad innebär utsläpp på minus?

Minusutsläpp (eller negativa koldioxidutsläpp) står för tekniker och metoder som tar bort och lagrar mer koldioxid (CO₂) från atmosfären än vad som släpps ut.

Målet med minusutsläpp är att motverka klimatförändringarnas skadliga effekter. Minusutsläpp kan bidra till att uppnå klimatmålen och kompensera för sektorer där det är svårt att uppnå nollutsläpp.

Så här fungerar det!

1. AVSKILJNING

Efter förbränningen avskiljs koldioxiden från rökgaser. Den komprimeras och blir då flytande.

2. MELLANLAGRING

Koldioxiden mellanlagras i en behållare i väntan på transport.

3. TRANSPORT

Koldioxiden transporteras med tåg till sin slutliga lagringsplats.

4. LAGRING (PERMANENT)

Koldioxiden pumpas ner flera kilometer under havsbotten och blir så småningom till sten.

*Ps. Vill du veta mer om tekniken?
På energimyndigheten.se finns information.*

Nästa steg – CLC?

På Chalmers tekniska högskola i Göteborg forskar man sedan några år på en annan teknik för att avskilja koldioxid redan under förbränningen. Tekniken kallas CLC*. Skövde Energis arbete med koldioxidavskiljning har fått två Chalmersstudenter att göra sitt examensarbete hos bolaget.

Med hjälp av en rad beräkningar har studenterna kunnat skalat upp resultaten från Chalmers småskaliga forskningsexperiment kring CLC. De har sedan jämfört dem med Skövde Energis förstudie om BECCS-tekniken. Studenternas beräkningar visar att CLC-tekniken

kan vara ett både billigare och effektivare sätt att avskilja koldioxid i stor skala.

– Det är spännande resultat, även om det än så länge enbart är en teoretisk beräkning, säger Amanda Lidström, miljöingenjör på Skövde Energi. **CLC = Chemical Looping Combustion.*

FASTIGHETER SOM HÅLLER I LÄNGDEN

Lokalt, långsiktigt och hållbart. Så vill fastighetsbolaget Västerhuset driva sin växande verksamhet. I den helheten är fjärrvärme en viktig ingrediens.

Familjeföretaget Västerhuset har funnits i Skövde sedan tidigt 1990-tal. Men de senaste åren har bolaget vuxit rejält. Idag är Västerhuset en av de största fastighetsägarna i Skövde, med lokaler för allt från skolor till industrier, butiker och kontor.

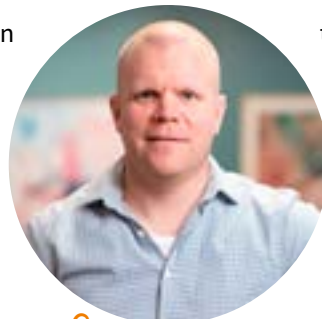
De äger också ett stort antal fastigheter i Jönköping och har lokalkontor där.

– Vi är ett stort företag i dag och vill fortsätta att växa på båda orterna. Men det ska ske med respekt för vårt befintliga bestånd. Långsiktiga kundrelationer och lokal förankring är viktigt för oss, säger Emil Larsson, kund- och marknadsansvarig hos företaget.

Hållbart fokus

De senaste åren har bolaget också höjt ribban för sitt hållbarhetsarbete. En tjänst med särskilt ansvar för hållbarhetsfrågor har formats och en ambitiös hållbarhetsplan står numera i centrum för bolagets arbete. Under 2022 valde styrelsen också in en ny ledamot som forskar om grönt samhällsbyggande.

– Det har satt snurr på hela organisationen. Hållbarhetsfrågorna är nu ständigt närvarande hos oss, med fokus på hur varje roll kan bidra till förbättring. Det gör verkligen skillnad, säger Gustaf Johansson, som är hållbarhetsansvarig.

Gustaf Johansson

Säker värme

En viktig del i detta är förstås energifrågan. De flesta av Västerhusets fastigheter i Skövde värms upp med fjärrvärme. Bolaget har valt samma uppvärmningsform

även till sina nyproduktioner, och strävar dessutom efter att konvertera till fjärrvärme – eller bergvärme – där det är möjligt.

– Fjärrvärme är en driftsäker och trygg uppvärmningsform som har varit ett bra alternativ för att konvertera bort exempelvis el- och oljeuppvärmning. Under alla år har det varit väldigt sällsynt med driftstopp, och skulle det någon gång hända något får vi snabb information. Det fungerar fantastiskt bra, säger Gustaf och tillägger:

– Går man dessutom i mål med satsningarna på klimatpositiv värmeproduktion kommer det även i framtiden att vara en hållbar värmekälla.

Win-win

I skrivande stund håller Västerhuset också på att etablera solenergianläggningar med batterilagring vid några av sina fastigheter.

– Våra fastigheter förbrukar en stor del av sin energi på dagtid när solen lyser, vilket gör att vi har god nytta av anläggningarna. Vi tittar även på energilagring för att i vissa fall kunna nyttja solenergin ännu bättre inom fastigheterna, förklarar Gustaf.

Att dessutom skriva gröna avtal med hyresgästerna är ett sätt att samarbeta för att gemensamt sänka energiförbrukningen, tillägger Emil:

– Det handlar mycket om att hjälpa varandra att höja medvetenheten och prata om de här frågorna. Alla vinner ju på att vi förbrukar mindre energi.

Emil Larsson

Skövde Energi levererar!

Visste du att Skövde Energis elnät är bland de allra bästa i Sverige på att leverera el utan avbrott? Nedgrävda ledningar och gott underhåll är två faktorer bakom topplaceringen – men det finns fler.

Att strömmen går kan bero på allt från nedfallna träd till grävsador eller slitna elnätsdelar. Alla avbrott kan inte undvikas, men många går att förebygga.

Skövde Energis elnät täcker hela Skövde stad. Här drabbas kunderna mycket sällan av elavbrott. Faktum är att bolagets nät är bland de allra bästa i landet på leveranssäkerhet.

– Det är vi förstås både glada och stolta över, säger Mattias Karlsson, som är nytillträdd affärsområdeschef för elnätssidan.

NEDGRÄVT OCH SLINGMATAT

Bakom toppresultatet finns en rad faktorer.

Att nätet till största delen är ett tätortsnät där nästan alla ledningar är nedgrävda i marken är förstås en viktig sådan.

– Det ger oss ett robust nät som står emot väder och vind. Dessutom är avstånden mellan våra kunder korta, säger Mattias och understryker att en annan stor fördel är att så gott som hela nätet är slingmatat. Det betyder att ledningarna är dragna i en slinga och att elen därmed kan matas från två håll till kunderna.

– Om ett avbrott sker någonstans kopplar man helt enkelt bort den drabbade biten och kan fortsätta att leverera el från andra hållet till alla andra kunder, förklarar Mattias.

UNDERHÅLL OCH ÖVERVAKNING

En tredje framgångsfaktor är betydelsen av gott underhåll. Bolaget har en ambitiös reinvesteringsplan som har följts och uppdaterats noga under många år.

Som om det inte vore nog är alla nätstationer dessutom digitalt uppkopplade och övervakade. Systemen larmar så fort något håller på att hända. Övervakningen ger också en mängd data som Skövde Energi använder för att planera och optimera både underhåll och nya investeringar i nätet.

MÄNSKLIG FAKTOR

Men det Mattias mest av allt vill framhålla – och som hänger ihop med alla de andra faktorerna – är det team som varje dag jobbar med att hålla elnätet i trim.

– Med deras kompetens och engagemang som grund har Skövde Energi byggt upp ett nät av hög kvalitet, säger Mattias och tillägger:

– Det här gänget känner varenda kabelskåp i stan och tar stort ansvar för Skövdebornas elförsörjning. Jag är verkligen imponerad av deras arbete.

Mattias Karlsson

Emma lyser upp staden

Den 1 december bryts Skövdes vintermörker, när mysiga Stad i ljus invigs på nytt. I centrum för ljusständningen står Ljusets fe – eller Emma Edqvist som hon också kallas – och Skövde Energi är huvudsponsor.

Vad gör Ljusets fe?

– Hon åker runt med häst och vagn på invigningsdagen och tändar upp alla ljusinstallationer med sitt magiska trollspö. Publiken följer med runt och alla barn får hjälpa till genom att läsa vår magiska ramsa.

Hur blev du Ljusets fe?

– Jag är med och arrangerar eventet i mitt jobb. När vi kom på att vi ville ha med en fe föll uppdraget på mig – och nu vill jag inte släppa det!

Hur är det att vara fe en gång om året?

– Fantastiskt och jätteroligt. Eventet är så efterlängtat och engagerar alla, från barn till pensionärer. Det känns verkligen som att vi kommer med ljus till Skövdeborna. Och det är ju inte varje dag man får ha en lysande klänning på sig.

Vad kan vi se fram emot i år?

– En jättemysig invigning med gemenskap och värme, och dessutom några nya ljusinstallationer. Alla är välkomna!

Mia Sahlberg

Fullt hus i SPÄNNANDE VILLA

Vad finns bakom murarna runt Klingsporska villan? Jo, ett stort och varmt hem med rum för många sorters invånare.

Klingsporska villan ligger mitt i Vasastaden i Skövde. Med sina anor, sin pampiga storlek och sitt vackra namn är den förmodligen en av stadens mer kända bostäder. Samtidigt är den också anonym. Många som traskat förbi på Torgilsgatan genom åren har säkert undrat vad – och vem – som finns innanför den höga mur som avgränsar tomten från gatan.

ALDRIG ENSAM

Sedan 2016 är det Mia Sahlberg och hennes familj som bor i den 525 kvadratmeter stora villan. Flytten innebar bokstavligen talat en stor förändring. Familjen kom nämligen närmast från en tvårummare där de hade bott i väntan på att hitta det perfekta huset.

- Vi tänkte oss egentligen något på Drottninggatan, men när vi fick den här möjligheten kändes det rätt direkt, berättar Mia och fortsätter:
- Det är ett varmt och snällt hem. Man känner sig aldrig ensam här ... och det beror inte enbart på alla figurerna.

EGEN STIL

Figurerna? Jo, förutom de mänskliga invånare som befolkar villan finns även en rad andra kompisar i huset. Redan i hallen möts man exempelvis av en baseballspelare i full mundering. I det gamla cigarrummet, salongen och matsalen poserar ansiktslösa skyltdockor klädda i plysch som matchar den dova inredningen. Och i köket väntar en skojig jättehare med glatt leende och hög hatt.

- Jag har alltid gillat inredning, men jag går min egen väg. Det är ett ständigt pågående projekt; det händer att jag ligger vaken på nätterna och tänker ut hur jag vill ha

det. När jag sedan hittar något jag gillar köper jag det, säger Mia.

TRYGG UPPVÄRMNING

Men att äga en gammal villa på över 500 kvadrat har förstås också sitt pris, särskilt i tider av inflation och elkris.

- Att huset värms med fjärrvärme har varit räddningen. Den kostnaden har varit konstant när mycket annat har skjutit i höjden. Dessutom sköter det sig självt, vilket gör att man kan fokusera på annat, säger Mia.
- I slutet av 2022 fick hela Sverige inblick i den fantasirika bostaden, när Mia deltog i SVT:s underhållningsprogram Vem bor här? tillsammans med fyra andra tävlande.

- Det var en rolig grej, men spännande att se hur de hade klippt ihop allt. Men jag tror det blev bra; jag har bara sett det en gång och minns nästan inget, eftersom jag var så nervös.

NYTT HEM

Snart väntar en ny fas i familjens bostadsresa. Under 2024 går flyttlasset nämligen till ett nybyggt parhus på 220 kvadrat i Trädgårdsstaden.

Mia och familjen har varit där nästan varje dag under byggtiden. Uppvärmningsformen är redan klar – det blir fjärrvärme även här – men inredningsplanerna pågår för fullt. Närproducerat och ombonat är ledord när Mia formar det nya hemmet, som med all sannolikhet också får en personlig prägel:

- Det blir inte vitt, så mycket kan jag lova, säger hon med ett leende.

Klingsporska villan

ALL PLAST PÅ RÄTT PLATS

Vi blir allt bättre på att källsortera i Sverige. Trots det hamnar alltför mycket plast i soporna – och därmed i våra energianläggningar. För att lösa det behöver vi hjälpas åt.

Plast finns i nästan alla produkter vi använder. Den har många fördelar, men är också ett stort problem. Efter-som plasten tillverkas av fossil olja orsakar den koldi-oxidutsläpp om den förbränns.

DU KAN FÖRÄNDRA!

I Sverige blir en stor del av vårt hushållsavfall till fjärr-värme och el i förbränningsanläggningar runt om i landet – bland annat hos Skövde Ener-gi. Att återvinna all plast och få bort den från våra hushållssopor är därför ett viktigt uppdrag.

– Det är bättre för miljö och klimat om vi cirkulerar plasten i stället för

Pontus Düring

I Skövde är det Avfall och återvinning Skaraborg som tar hand om vårt avfall. Pontus Düring, som är förbundsdirektör där, berättar att det är förändringar på gång.

Hur bra är vi i Skövde/Skaraborg på att sortera våra sopor?

– Vi är relativt duktiga, men det varierar mellan olika avfallsslag. Fortfarande slängs tyvärr en hel del plast- och pappersförpackningar i den gröna tunnan. Ofta handlar det om söliga förpackningar; det rena och torra hamnar oftast rätt.

att elda upp den. Även om det ger energi och värme, säger Jon Nilsson Djerf, sakkunnig kring materialåtervinning och insam-

lingsfrågor hos branschorganisationen Avfall Sverige. Just nu pågår en rad initiativ för att minska utsläppen från plast, både i Sverige, EU och världen. Avfall Sverige driver bland annat på för att skärpa kraven i producent-leden.

VÄLJ MED OMSORG

Men en viktig del av lösningen finns också hemma i våra kök. Var och en av oss kan göra mycket!

– Den största nyttan man kan göra är att återvinna så mycket plastförpackningar man bara kan. Även de söliga; och de behöver inte diskas först. Det

Men nu är det förändringar på gång – berätta!

– Det stämmer. Vid årsskiftet tar kommunerna över ansvaret för att samla in förpackningar. Tidigare har det ansvaret legat på producenterna.

Vad betyder det för mig som konsument?

– Inledningsvis blir det ingen skillnad, men på sikt kommer det att bli lättare och smidigare att lämna sina sorterade förpackningar till återvinning. Mycket av det som du idag lämnar vid en återvinningsstation kommer du att kunna lämna i sorteringskärl vid tomtgränsen, eller vid fastigheten om du bor i flerbostadshus.

Jon Nilsson Djerf

räcker gott att skölja av dem, säger Jon och tillägger:

– Ju mindre plast som hamnar i den gröna tunnan desto bättre. Den som vill bidra ännu mer kan också ha med sig återvinningstänket redan i butiken, och välja produkter med förpackningar som är lätta att återvinna. Förpackningar som bara består av ett material, eller där det är lätt att separera de olika materialen från varandra, är bättre alternativ än sådana med material som sitter ihop. Genomskinliga förpackningar är också lättare att återvinna och därför bättre än färgade.

– Som konsument har man stor makt att förändra. Genom att ställa krav och välja de goda exemplen är man med och skyndar på utvecklingen, menar Jon.

NOLLVISION

Avfall Sveriges mål är att mängden plast som förbränns ska ha sjunkit till hälften till 2030 – och att den i princip ska vara nere på noll till 2045.

– Målen är högt satta men seriöst menade. Enda vägen till fossilfri fjärrvärme är att få bort plasten ur vårt avfall. Det är fullt möjligt även om det är svårt, säger Jon.

Varför gör det här skillnad i sopstatistiken?

– Tanken med förändringen är att det ska bli lättare att göra rätt. Många har nog slängt söliga förpackningar i gröna tunnan för att slippa lagra dem hemma. Med det här systemet kan de läggas direkt i återvinningen.

När blir det här av?

– I vårt område startar vi med en försöksverksamhet i Gullspåns kommun under 2024. Till 2027 ska systemet vara fullt utbyggt, både i Skaraborg och resten av Sverige.

Det kan du göra

- Återvinn så mycket plast som möjligt
- Välj förpackningar som är lätta att återvinna
- Påverka producenterna genom att ifrågasätta och ställa frågor.

Plast är plast – eller?

En lurig grej är att förpackningar och annat avfall sorteras var för sig. Den tomma glassbyttan ska till återvinningsstationen i ditt bostadsområde, men den trasiga pulkan får du åka i väg med till kommunens återvinningscentral.

Är du osäker?

Kolla in [Sorteringsguiden](#) på [fti.se](#)

TUNG MILSTOLPE

för Skövde!

Skaraborgs första laddstation för tunga fordon finns i Skövde. Bakom projektet står stora aktörer som krokarm för att förverkliga idén. Och mer är på gång framöver.

För ungefär 100 år sedan öppnade Skövdes första bensinmack. Då fanns det i runda slängar 300 tunga lastbilar i Sverige. Nu har en ny milstolpe nåtts i stadens drivmedelshistoria. Skövdes första laddningsstation för tunga fordon har invigts – och lustigt nog finns det i skrivande stund cirka 300 eldrivna tunga lastbilar registrerade i landet.

– Historien upprepar sig men på ett nytt sätt, konstaterar Robert Alvarsson, affärsområdeschef för energitjänster hos Skövde Energi.

SKYTTELTRAFIK

Laddningsstationen är den första i Skaraborg och än så länge också en av få i Sverige. Bakom initiativet står Skövde Energi och Volvo samt logistikaktörerna XR Solutions, DSV och DFDS, som alla transporterar gods på uppdrag av Volvo.

Robert Alvarsson

”Det är en historisk händelse. Roligt att vi kan vara med så tidigt i omställningen.”

– Det är en historisk händelse och det känns väldigt roligt att vi kan vara med så tidigt i omställningen till en elektrifierad logistikbransch, säger Robert.

Stationen har fyra laddplatser och ligger på Gruvgatan i Skövde. Sedan den invigdes i våras har tekniken testats och utvärderats av samarbetsparterna i en pilotstudie. Så snart den är klar ska stationen öppnas för allmänheten.

– Vi har i dagsläget två eldrivna lastbilar som går

dygnet runt sju dagar i veckan mellan Volvo och vår terminal. De laddas tre gånger per dygn vid stationen i Skövde, berättar Mathias Olsson, vd för XR Solutions och Olssons åkeri.

Från XR:s terminal körs godset på ellastbil till Göteborgs hamn, av ett av de andra logistikbolagen som varit med i projektet. Därefter går det vidare på tåg till belgiska Gent. Tack vare Skövdestationen sker alltså hela transportkedjan i elektrifierad form.

– Både vi och Volvo är enormt tack-samma för att Skövde Energi varit så långt framme och velat utveckla den här tekniken, säger Mathias.

POPULÄRA BILAR

Han och Robert beskriver projektet som ett partnerskap där alla parter har krokarm, lyssnat på varandra och bidragit till lösningen med sina expertkunskaper.

– Eftersom tekniken är så ny finns det inga färdiga svar. Vi har behövt hitta dem tillsammans, säger Robert. Att ladda lastbilar med el i stället för fossila bränslen sänker växthusgasutsläppen och är därför förstås posi-

tivt ur klimatsynpunkt. Dessutom finns det fler fördelar med den nya tekniken.

– Lastbilarna är tysta, rena och dessutom starka. Allt detta ger en helt annan arbetsmiljö. Våra chaufförer var lite tveksamma i början, men när vi väl fick bilarna ville alla köra dem.

BYGGER VIDARE

Laddstationen i Skövde är alltså den första i sitt slag i Skaraborg – men absolut inte den sista. Skövde Energis ambition är att bygga ett komplett laddnätverk över hela Skaraborg. Näst på tur står Värghårda och därefter Vara. Även där samarbetar energibolaget med andra aktörer.

– Utvecklingen går helt klart åt det fossilfria hållet även för tunga fordon, och det kan gå snabbt. Det blir spännande att se vad som händer de kommande åren, säger Robert och Mathias tillägger:

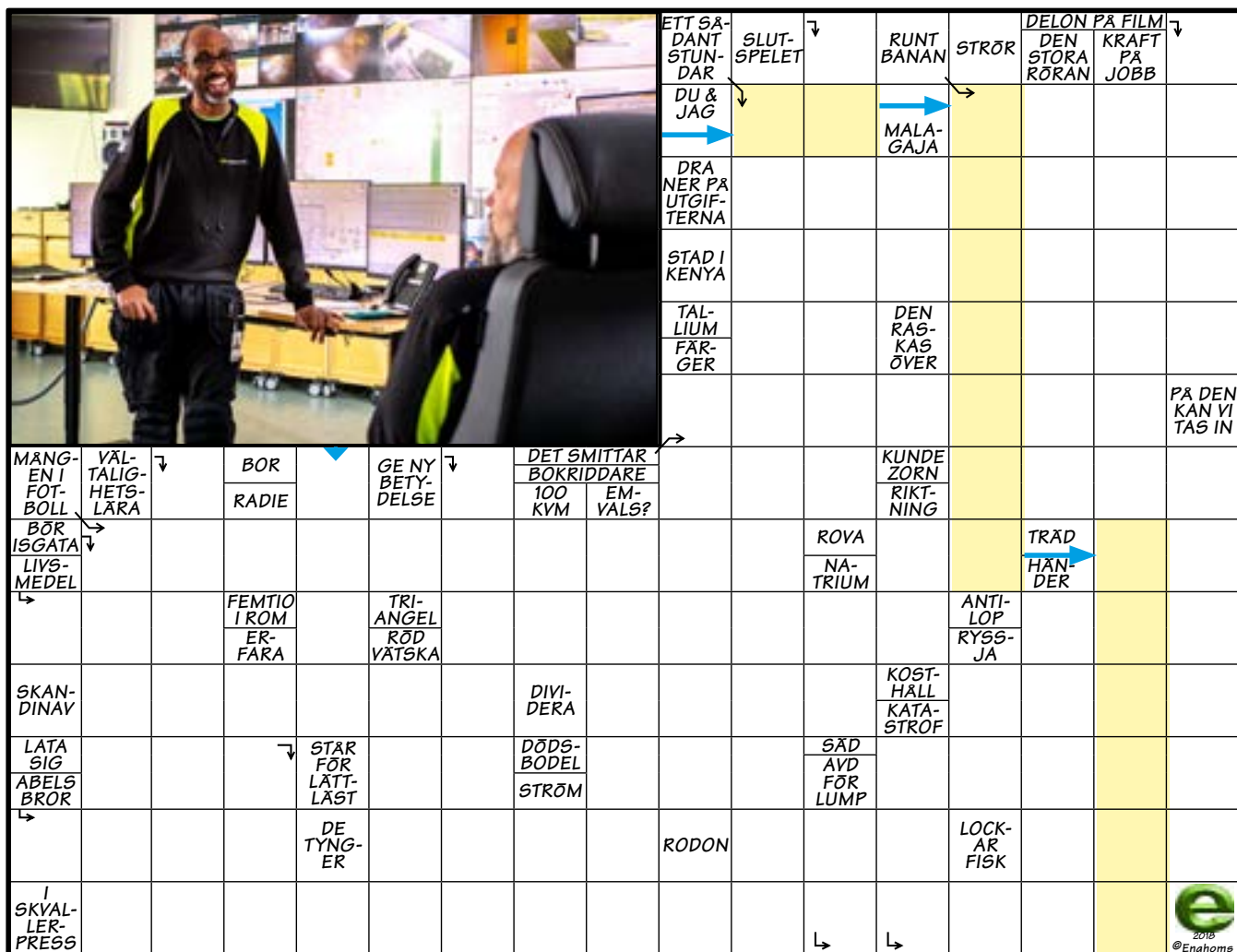
– El är definitivt en del av lösningen för framtidens godstrafik. För den här typen av trafik passar det jättebra.

Mathias Olsson

TÄVLA OM FINA PRESENTKORT i våra korsord. Bland de rätta svaren (3 ord) i vuxenkrysset vinner 5 personer presentkort á 200 kr vardera på Elins Esplanad. I barnkrysset (1 ord) tävlas om 5 biobiljetter. Skicka svaret märkt "KORSORD"

till Skövde Energi med post eller e-post senast den 11 december 2023. Ange namn, adress och eventuell e-post. Vinnarna presenteras tillsammans med facit på hemsidan under vecka 50.

ENERGI I SKÖVDE

ANSVARIG UTGIVARE

Åsa Holmqvist Ekman

KONTAKT

Energivägen 1
541 36 Skövde
Tel 0500-49 36 60
info@skovdeenergi.se
www.skovdeenergi.se

LAYOUT

Dotter & Döse,
www.dotterdose.se

TEXTER

Carin Söder, Ordhuset
www.ordhuset.se